

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 14/19, 5 Nisan 2019)

Geçen hafta neler oldu?

*** 31 Mart yerel seçimlerinin kesin olmayan sonuçlarına göre AKP birinci parti olurken en büyük 6 şehirden İstanbul ve Ankara'nın da arasında olduğu 5'inde CHP adayları kazandı. HDP ise kayyum atanan belediyelerin çoğunluğunu geri aldı.

*** Seçim gecesi sayım sürerken İstanbul'da AKP'nin oyları geriye düşmeye başlayınca Anadolu Ajansı veri girişini kesti. 13 saat boyunca süren karartmanın ardından YSK, İstanbul'da CHP'nin önde olduğunu açıkladı. İktidar partisi kaybettiği illerde seçimleri şaibeli ilan etti. İktidara yakın medya organları sonuçları darbe girişimi olarak tanımladı.

*** İstanbul'da AKP'nin itiraz ettiği 7 ilçede seçim kurulları "geçersiz" oyların tekrar sayılmasına karar verdi. Ancak İl Seçim Kurulu, itirazlara dayanak gösterilmediği gerekçesiyle bu kararları iptal etti. Bunun üzerine YSK gecenin çok geç saatlerinde alelacele toplanarak bu kararları iptal etti. Gerekçe "*Başlamış olan sayımın durdurulmayacağı*". Daha sonrasında ise, tüm ilçelerde sayım yapılması kararı çıktı.

*** Seçimlerin hemen öncesinde yerel yöneticiler için "*merkezi yönetim ile uyum içerisinde olmayanlar iflaslarını ilan edecek. Alsalar da yürütemeyecekler*" diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, seçimin ardından da "*Buyursunlar yönetsinler*" dedi.

*** AKP'nin seçim sonuçlarına itiraz ettiği illerde yeniden sayım yapılırken, sonucu değiştirecek bir veriye henüz ulaşılmadı. İktidarın kazandığı Balıkesir gibi bazı illerde ise YSK muhalefetin itirazlarına karşı aynı işlemleri yapmadı.

*** 2446 oyun geçersiz sayıldığı ve AKP'nin 600 oyla önde olduğu Muş'ta YSK, HDP'nin itirazlarını kabul etmedi. Valilik "provokatif eylem yapılacağını" iddia etti, basın açıklaması ve eylemleri yasakladı. AKP'nin yarışı HDP'nin az farkla önünde tamamladığı yerlerde yapılan itirazların hiçbirisi İlçe Seçim Kurulları tarafından kabul edilmedi.

*** Seçimler için Türkiye'de bulunan Avrupa Konseyi Gözlem Heyeti katılım oranının sağlıklı bir demokratik ilginin göstergesi olduğunu belirtti ancak "*özgür ve adil bir seçim ortamı olduğuna ikna olmuş değiliz*" dedi.

*** Ankara'nın Rusya'dan S-400 alım kararı nedeniyle başlayan kriz derinleşirken ABD, F-35 ekipmanlarının Türkiye'ye gönderimini durdurdu. İki ülkenin Dışişleri Bakanlarının yaptığı görüşmede Pompeo, Suriye'ye yönelik tek taraflı askeri bir eylemin "yıkıcı" sonuçları olacağı uyarısında da bulundu.

*** Resmi verilere göre Mart ayında enflasyon yüzde 19,71 oldu. Döviz kurundaki dalgalı seyir sürüyor. Merkez Bankası vadesi gelmemiş swap satış limitini bir kez daha yükselterek yüzde 40'a çıkardı.

*** HDP Milletvekili Leyla Güven'in açlık grevi eylemi 149. günü geride bıraktı, 7 bin tutuklu da cezaevlerinde açlık grevi eylemini sürdürüyor. PKK Lideri Öcalan üzerindeki tecriti protesto etmek için yaşamına son veren mahkumların sayısı 7'ye çıktı.

Yargılanan “Barış Akademisyenleri”

“Barış Bildirisi” imzacısı akademisyenlerden 8’i daha “örgüt propagandası” suçlamasıyla mahkum edildi. Toplamda 10 yıl 7 ay 22 gün hapse mahkum edilen akademisyenlerin cezalarında hükmün açıklanması geri bırakıldı. Derlediğimiz verilere göre

bildiri nedeniyle ceza alan akademisyenlerin sayısı 175’e yükselirken bu isimlerden 31’inin cezasında erteleme uygulanmadı. Davalarla ilgili inisiyatifin derlediği verilere <https://goo.gl/KGktHa> adresinden erişebilirsiniz.

“Barış Akademisyeni”ne verilen mahkumiyete muhalefet şerhi

Barış bildirisi imzacısı Doç. Dr. Candan Badem hakkındaki mahkumiyet kararına muhalefet şerhi koyan üye yargıç akademisyenin eyleminin ifade özgürlüğü kapsamında olduğunu belirtti ve bu hakkın terörle mücadele kapsamında en çok müdahale ve sınırlamaya maruz kalan

temel haklardan olduğunu vurguladı.

“Terör örgütü propagandası suçunun oluşabilmesi için, örgütün ‘cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerinin meşru gösterilmesi veya övülmesi ya da teşvik edilmesi’ gerektiğini belirten yargıç ‘İfade özgürlüğü sadece memnuniyetle karşılanan zararsız veya önemsiz sayılan insanların kayıtsız kalabileceği bilgi ve fikirler için değil, aynı zamanda demokratik toplumu şekillendiren çoğulculuğun, hoşgörünün ve geniş fikirliliğin doğasında bulunan bir gereklilik olarak saldırgan, şok eden, rahatsızlık veren veya ayrılık yaratabilen fikirler için de uygulanabilmelidir’ dedi.

Sosyal medya paylaşımına “örgüt propagandası”ndan verilen cezayı bozan istinaf mahkemesinin gerekçeli kararı

Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi, Facebook’taki Afrin operasyonu paylaşımı nedeniyle “örgüt propagandası”ndan 2 yıl 6 ay hapse

mahkum edilen Hayrettin Pişkin hakkında beraat kararı verdi. İstinaf Mahkemesi “Düşünce

ve basın özgürlüğü, sadece lehte olan veya zararsız görülen 'düşünceler' için değil, devletinaleyhinde olan, rahatsız eden haber ve düşünceler için de uygulanır" dedi.

Özgür Gündem Nöbetçi Yayın Yönetmenleri Davası'nda 9 kişiye ceza

Özgür Gündem nöbetçi genel yayın yönetmenlerinin "örgüt propagandası" suçlamasıyla yargılandığı davada 8 gazeteci ve yazar ile cezaevinden yazdığı mektubu yayımlanan bir kişiye ceza verildi. İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi Hüseyin Aykol'u 3 yıl 9 ay; Faruk Eren, Fehim Işık, Celal Başlangıç,

İhsan Çaralan ve Celalettin Can'ı ise 1'er yıl 3'er ay hapis cezasına çarptırdı. Ayrıca mektubu nedeniyle yargılanan Dilşah Kocakaya da 1 yıl 3 ay hapse mahkum edildi. Can ve Kocakaya'nın cezaları ertelenmedi.

Özgür Gündem'in eski imtiyaz sahibine bir haftada 14 dava

Kapatılan Özgür Gündem gazetesinin eski imtiyaz sahibi Ziya Çiçekçi hakkında gazetede yayımlanan haberler ve köşe yazıları nedeniyle bir hafta içerisinde 14 ayrı dava açıldı. Çiçekçi, İstanbul'daki

dört ayrı Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki 13 davada "terör örgütü propagandası yapmak" ile, Tunceli Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davada ise "kamu görevlisine hakaret" iddiasıyla yargılanacak.

TEKEL işçilerine 10 yıl sonra dava

Özelleştirme sonrası işten çıkarılan TEKEL işçilerinin 10 yıl önce Ankara'da yaptığı eyleme dava açıldı. İlk duruşması Ankara 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 27 Haziran'da görülecek dava kapsamında 19 işçi "kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme, yönetme ve katılma" ile suçlanıyorlar.

HDP'li Osman Baydemir hakkında açılan dava

HDP Şanlıurfa eski Milletvekili Osman Baydemir hakkında partisinin 2016 yılında Antalya'da düzenlediği bir etkinlikte yaptığı konuşma nedeniyle "örgüt propagandası" suçlamasıyla dava açıldı. Antalya 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanacak Baydemir'in 5 yıla kadar hapsi istendi.

Meclis'e 38'i HDP'den 43 milletvekili hakkında fezleke gönderildi

HDP Eş Genel Başkanları Pervin Buldan ve Sezai Temelli ile CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun da aralarında bulunduğu 43 milletvekili hakkında 83 fezleke Meclis'e gönderildi.

HDP'li vekillerden İmam Taşçer 2014 yılında kurulmak istenen ancak mülki idare tarafından başvurusu kabul edilmeyen Kürdistan Sanayici ve İş Adamları Derneği'ndeki (KÜRDSİAD) "Kürdistan" ifadesi nedeniyle "Dernekler Kanunu'na Muhalefet" ile suçlandı. HDP'li vekiller ayrıca, HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan'ın 27-28 Ekim 2018 tarihlerinde Diyarbakır'da düzenlenen bir konferanstaki konuşmasına "tepki göstermedikleri" için "örgüt propagandası" ile suçlandı.

Eylem yasakları

HDP'nin yerel seçim sonuçlarına itiraz ettiği Muş'ta Valilik toplantı, gösteri yürüyüşü ve basın açıklamalarını 15 gün süreyle yasakladı. Karara gerekçe olarak "Provokatif eylem yapılacağı" ve "kamu düzenine ilişkin sıkıntılar doğabileceği" gösterildi. HDP'nin resmi olmayan sonuçlara göre yerel seçimleri kazandığı

Iğdır'da da aynı gerekçeyle 15 günlük eylem yasağı ilan edildi. Ayrıca Şanlıurfa Valiliği de 1-6 Nisan arasında gösteri, miting, yürüyüş ve basın açıklamalarının yasaklandığını duyurdu.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- Gazeteci Ertuğrul Mavioğlu ve “Bakur: Bir Gerilla Belgeseli” adlı belgeselin yönetmeni Çayan Demirel’in “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılandığı davanın duruşması Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Davada herhangi bir karar çıkmazken, bir sonraki duruşma 2 Mayıs 2019 tarihine ertelendi.
- Diyarbakır’da yürütülen Demokratik Toplum Kongresi (DTK) soruşturması kapsamında, katıldığı çalıştay, panel, basın açıklaması ve etkinlikler nedeniyle 27 Temmuz 2017’de tutuklanan ve yapılan itiraz üzerine 22 Eylül 2017’de tahliye edilen Evrensel gazetesi köşe yazarı Yusuf Karataş hakkında "Silahlı örgüt kurmak ve yönetmek" iddiasıyla 15 yıldan 22,5 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın altıncı duruşması Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Davada herhangi bir karar çıkmazken, bir sonraki duruşma 11 Eylül 2019 tarihine ertelendi.
- Özgür Gündem gazetesinin Nöbetçi Genel Yayın Yönetmeni kampanyasına katıldıkları için "örgüt propagandası" suçlamasıyla yargılanan Faruk Eren, Ertuğrul Mavioğlu, İhsan Çaralan, Fehim Işık, Öncü Akgül, Celalettin Can, Hüseyin Aykol, Ömer Ağın, Veysel Kemer, Dilşah Karakaya ve Yüksel Oğuz’un duruşması İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Köşe yazıları ve hedef gösterme suçundan beraat eden Hüseyin Aykol’a basın yoluyla propaganda suçundan 3 yıl 9 ay hapis cezası verildi. Nöbetçi yayın yönetmenliği nedeniyle yargılanan Faruk Eren, Ertuğrul Mavioğlu, Fehim Işık, Celal Başlangıç, Öncü Akgül ve İhsan Çaralan 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırılırken, cezalarda ertelemeye gidildi. Celalettin Can’a verilen 1 yıl 3 aylık hapis cezası ise ertelenmedi. Cezaevinden gönderdikleri mektup nedeniyle yargılanan Mehmet Şirin Taşdemir, Ömer Ağın, Veysel Kemer, Yüksel Oğuz beraat ederken, aynı gerekçeyle yargılanan Dilşah Kocakaya ise 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı ve cezası ertelenmedi.
- KHK ile kapatılan İMC TV’nin Program Koordinatörü Ayşegül Doğan hakkında gazetecilik faaliyeti kapsamında Demokratik Toplum Kongresi (DTK) yöneticileriyle yaptığı görüşmeler ve katıldığı etkinlikler nedeniyle “silahlı örgüt kurmak ve yönetmek” suçlamasıyla 22.5 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın ikinci duruşması Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Davada herhangi bir karar çıkmazken bir sonraki duruşma 11 Eylül 2019 tarihine ertelendi.
- Rahip Brunson krizine dair yaptıkları “ABD ayarlı adalet”, “Rehine diplomasisi çökerken”, “Tutan da bırakan da yargı mı devlet mi” başlıklı haberler nedeniyle Cumhuriyet gazetesi muhabirleri Alican Uludağ ve Duygu Güvenç hakkında “Devletin yargı organlarını alenen aşağılama” suçlamasıyla açılan davanın duruşması 4 Nisan Perşembe günü İstanbul 2. Asliye Mahkemesi’nde görüldü. Davada herhangi bir karar çıkmazken, bir sonraki duruşma 20 Haziran 2019 saat 10:10’da görülecek.
- Gazeteci Çiğdem Toker’in 27 Ekim 2017 tarihli “Tasarruf arıyorsanız metro ihalelerine bakın” başlığı ile Cumhuriyet gazetesinde yayımlanan köşe yazısı nedeniyle Şenbay Madencilik A.Ş. tarafından Toker’e açılan 1.5 milyon TL’lik tazminat davasının ilk duruşması Ankara 13. Asliye Hukuk Mahkemesi’nde görüldü. Mahkeme, delillerin sunulması için ek süre verilmesine ve bahsi geçen yazıdaki ihaleye ilişkin tasdikli evrakların istenmesine karar vererek, bir sonraki duruşmayı 9 Temmuz 2019 tarihine erteledi.

- Gazeteci Sertaç Kayar hakkında 2012-2014 yılları arasında gazeteci olarak takip ettiği yürüyüş, basın açıklaması ve etkinlikler nedeniyle 22,5 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın üçüncü duruşması Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Davada herhangi bir karar çıkmazken, bir sonraki duruşma 26 Haziran 2019 tarihine ertelendi.
- Demokratik Modernite dergisi editörü Haydar Ergül'ün "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla tutuklu yargılandığı davanın sekizinci duruşması İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Tahliyesine karar verilen Ergül ile birlikte 14 HDP üyesinin de yargılandığı davanın bir sonraki duruşması 28 Haziran'da görülecek.
- 2016 tarihinde düzenlenen bir paneldeki konuşması nedeniyle "halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek" ile suçlanan DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu'nun yargılanmasına Sapanca Asliye Ceza Mahkemesi'nde başlandı. Duruşma 9 Temmuz 2019'a ertelendi.
- Birgün gazetesinde yayımlanan "Herkes var Berkin'e yok" başlıklı yazı nedeniyle İstanbul 2. Asliye Mahkemesi'nde "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla yargılanan gazeteci Erk Acarer'in duruşması hakim mazeretli olması nedeniyle ertelendi.
- Barış İçin Akademisyenler'in "Bu Suça Ortak Olmayacağız" isimli bildirisini imzaladıkları için "terör örgütü propagandası" ile yargılanan akademisyenlerin duruşmaları bu hafta da devam etti. İstanbul 25., 27., 30., 32. ve 36.. Ağır Ceza Mahkemeleri'nde görülen davalarda 7 akademisyene daha 1 yıl 3 ay hapis cezası verilirken hükmün açıklanması geri bırakıldı. İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmalarda ise Ankara Üniversitesi'nden ihraç edilen Can Irmak Özınanır'a 1 yıl 10 ay 22 gün hapis cezası verildi. Cezada hükmün açıklanması geri bırakıldı.

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI

- Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılan Özgür Gündem gazetesi hakkında açılan davalardan ana dava olarak bilinen Filiz Koçali, Aslı Erdoğan, Necmiye Alpay, Ragıp Zarakolu, Zana Bilir Kaya, İnan Kızılkaya, Eren Keskin, Kemal Sancılı ve Bilge Aykut'un yargılandığı davanın onbirinci duruşması 10 Nisan Çarşamba günü İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.
- Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılan Özgürlükçü Demokrasi gazetesi çalışanları İshak Yasul, Hicran Urun, Mehmet Ali Çelebi, Reyhan Hacıoğlu ve İhsan Yaşar'ın tutuklu; Davut Uçar, Ersin Çaksu, Fırat Benli, Günay Aksoy, Mizgin Fendik, Önder Elaldı, Pınar Tarlak, Ramazan Sola ve Yılmaz Yıldız'ın ise tutuksuz olarak yargılandığı davanın dördüncü duruşması 10 Nisan Çarşamba günü saat 10:45'te İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.
- Avusturyalı gazeteci Max Zirngast, 11 Eylül'de "örgüt üyeliği" iddiasıyla gözaltına alınmış 10 gün sonra tutuklanarak Sincan Cezaevi'ne götürülmüştü. Yurt dışına çıkış yasağı ile salıverilen Zirngast'ın ilk duruşması 11 Nisan 2019'da Ankara 26. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.
- Barış İçin Akademisyenler'in "Bu Suça Ortak Olmayacağız" isimli bildirisini imzaladıkları için "terör örgütü propagandası" ile yargılanan Barış Akademisyenleri'nin davalarına önümüzdeki hafta da Çağlayan'daki İstanbul Adliyesi'nde ve İstanbul dışında yaşayan akademisyenlerin dosyalarının buldukları iller ile birlikte Türkiye'de farklı mahkemelerde devam edilecek.